

BOHEMA J GRENATOJ

POEMARO DE

DRO STANISLAV SCHULHOF



ČESKÉ LIDOVÉ KNIHKUPECTVÍ A ANTIKVARIÁT
(JOSEF SPRINGER)

v Praze II., nároží Jilské (č. 24) a Karlovy ul.

Filiálka: Kr. Vinohrady, Purkyňovo nám. „Na Valdeku“.

Mi estas certe sukcesinta trovi kaj eĉ tradukinta multe pli gravajn kaj eble multe pli belajn poemojn en nia riĉa nacia literaturo, sed diversaj cirkonstancoj kaŭzis, ke mi devis limigi mian originan intencon.

Tamen eble eĉ el ĉi-tiu malgranda kolekto estos videble, ke en nia patrujo naskiĝas poetoj, kiuj meritas, ke la vasta mondo ilin ne malpli konu, ol ĝi konas niajn ruĝe brilajn bohemajn grenatojn.

Dro Stan. Schulhof.

TIUN-ĈI POEMARON DEDIĈAS
AL LA TUTA ESPERANTISTARO
JE MEMORO DE SIA EDZO
SINO HERMINA SCHULHOF(OVĀ)

*

Jaroslav Vrchlický:

LA KANTO.

Vi ĉion eblan al mi donis, mia Di',
la ĉarmon de junec' kaj dolĉan poezion,
dolorojn de la viv' kun ama rapsodi',
redoni nun mi volus al vi ĉion.

Ne pro infana, senpripensa sent' kaj kor',
sed post kvieta kaj profunda konsidero,
ĉar fumo estas la feliĉo kaj la glori',
kaj nekonstanta nia am' sur tero.

Mi scias, tia estas monda organiz',
mi estas ankaŭ spik' kun sia fina fato,
sed kial sur branĉ' seka flor' de paradiz',
se ĉio morti devas sen kompatato?

Mi tamen al vi, Dio, dankas, sed kun pen',
dank' mia estas ŝaŭma vino kun veneno,
ĝi estas de amantoj lasta ĉirkaŭpren',
kis' arda de du lipoj — sen reveno.

Antonin Klášterský:

DOLOROSA.

Kun infanet' malsana apud urba muro
eksidis la patrin' kaj vidis kun teruro,
la fortoj de l'ideto ŝia, kiel svenas,
spirado kiel ĉesas kaj la fino venas —
kaj de okuloj ŝiaj rulas larm' post larmo.

Jen preterpasis Kristo inter homa svarmo.
Ŝi al li manojn levis kun sincera peto:
„Sinjoro, proksimiĝu, helpu al ideto,
ĝi, vidu, mortas jen, kaj vi miraklojn faras.“

Kaj Krist' tuj proksimiĝas kaj pensante staras.
Li vidas lignan krucon, sur ĝi sian finon,
apude dolorĝemi, plendi la patrinon:
Li vidas, kiel sangas, krevas ŝia koro,
sed help' ne venas al ŝi en ĉi-tiu horo
kaj oni eĉ ridegas je doloro vana.
Li tuŝis la infanon kaj ĝi iris sana.

Petr Bezruč:

MARINJO MAGDON.

Magdon maljuna el Ostrava hejmen
iris vespere kaj haltis je brando;
falas en foson kun kap' disrumpita —
hejme tre ploris Marinjo Magdon.

Karbovagon' renversiĝis sur relo,
sub ĝi ekspiris vidvino de Magdon.
Orfoj kvin ploris en Hamro Malnova,
kaj pleje plejaĝa Marinjo Magdon.

Kiu nun ilin adoptos, satigos?
Ĉu vi por ili nun estos gepatroj?
Ĉu minejestro la koron posedas,
kiel vi sama, Marinjo Magdon?

Finon ne havas markiza arbaro.
Kiam la patron mort' trovas en mino,
lignan fasketon, ĉu orf' preni povas?
Pensas vi tion, Marinjo Magdon?

Frosta, Marinjo, kaj mankas manĝaĵo.
Plena montaro de branĉoj kaj ligno.
Vidis urbestro vin, Hochfelder, ŝteli,
ĉu li silentos, Marinjo Magdon?

Kian fianĉon vi al vi elserĉis?
Plumon sur ĉap' kaj pikilon ĉe brako,
frunton severan, kaj vi kun li iras;
ĉu en Frydekon, Marinjo Magdon?

Strange vi amas lin. Kapo klinita;
viajn okulojn vi kaŝas per tuko,
kaj en ĝin fajraj enfluas larmetoj.
Kaj vi ploras, Marinjo Magdon?

Burĝoj en Frydek kaj la sinjorinoj
mokos pri vi kun mieno malica;
Hochfelder vidos vin tie en ĉambro:
Kiel vi fartas, Marinjo Magdon?

Flanke, Marinjo, rok' staras tre kruta,
fluas apude kaj bruas rivero,

ŝaŭma, sovaĝa jen Ostravica.
Ĉu vi ĝin aŭdas, Marinjo Magdon?

Salto maldekstren kaj ĉio finiĝas.
Via hararo kaptiĝis sur roko,
sango makulis la blankajn manetojn,
Di' kun vi estu, Marinjo Magdon.

En la tombejo ĉe muroj la tomboj,
krucoj kaj floroj sur ili ne estas.
Mommortigintaj ĉi-tie nur kuŝas.
Kuŝas eĉ tie Marinjo Magdon.

Jan Neruda:

INFANA BALADO.

Ekdormetis la patrino,
konsternita la infano.

Ĉe piedoj ĝiaj sidas
pala Mort' kaj je ĝi ridas.
Sur la korpo la girlando,
blankaj floroj kun rubando,
kaj en ĝia mano io,
kiel ret' por papilio.
Manoj kvazaŭ bastonetoj,
frunto ĝia — vaksa flavo,
okultruo — sen enhavo.

„Venu al mi, infaneto,
ni ekludos en sekreto,
ĉe la lumo nokta, stela,
ĉe muziko plej anĝela
ni ekdancos — paro bela.“

„„Ne permesas patrineto
kaj doloras la korpeto.““

„Ho, nur iru, kolombino.
La malsanon, kiu tenis
vin, mi preni de vi venis
kaj ni povos ambaŭ kune
en ĉielon flugi nune.“

„„Ne, ho ne, for, mi vin petas,
patrineto nur dormetas.““

„Levu vin nur, infaneto,
sendas min ja Jezuleto,
eĉ reĝino de l'ĉielo,
vin gardanta gardanĝelo.
Vi ekvidos ĉion brili,
ĝis vi estos inter ili.“

„„Do ni iru, sed singarde,
patrinet' ĵus dormas harde.
Io koron ŝian premas,
jen ŝi ploras, jen ŝi ĝemas,
kaj se min en dormon lulis,
sur vang' ŝia larmoj rulis.““

Otakar Březina:

MIA PATRINO.

Tra viv' malgaje, kiel pentofarantino,
patrin' iradas mia sen parfum' kaj floroj,
frukt' seka, harda estis ŝia vivdestino,
sen refreŝiĝo pasis ŝiaj tag' kaj horoj.

De malriĉeco polvon vangon ŝian ŝiris,
okulojn akre tranĉis, ruĝaj de kataro,
amase kovris vojon, kie ŝi nur iris,
kaj por ŝi, jam sveninta, iĝis buduaro.

Malhelaj jaroj kuŝis nur sur spino ŝia,
pez' de klopodoj de ŝi la freŝecon prenis,
ŝi morton sian kisis en hor' agonian
kaj ŝiaj lipoj eĉ por vivo danki penis.

Revante genuadis ŝi sur preĝejplanko
en odoranta sfer' de vakso kaj incenso
kaj vortojn de konsol' ŝi kaptis nur kun danko
kaj animsavo estis ŝia sola penso.

Ho, vi, patrino mia, lum' nun mem iĝinta,
vi, elpafita sag' en mond' sen fin', senlima,
de nomo via sono estis forvibranta,
vi tamen restis por mi ĉiam tre proksima.

De morta via sango flor' mi estas pala,
por kiu la nutraĵo viaj larmoj estis,
maldolĉa sent' de lipo via senegala
heredo por la tuta vivo mia restis.

Kaj kiam la silento vibras noktomeze,
elstaras vi el tomb' kaj kun mi iras dormi,
en mia propra spir' vi spiras ritme, peze
kaj vi en mia voĉ' ploregas tiom por mi.

En miaj vejnoj fluas varm' de korpo via,
bril' el okulo via en la mian iras,
kaj flam' de via kredo strange religia
animon mian tranĉas, pikas, sange ŝiras.

Kal kiel via ankaŭ mia voj' malgaja,
nur seka cindrogusta frukt' en riĉa nombro,
la vivo sen koloro kaj sen suno maja,
sur ĉiu sento mia kuŝas via ombro.

Karel Havlíček-Borovský:

LA T O M B O.

Mi konsilas, knaboj
al vi sen hezito,
entombigi vin ne lasu
ie laŭ la rito.

Herb' sur tomb' kreskanta
estus via fino,
ĉar la herbon formanĝegus
kapro aŭ bovino.

En solecan meti
lasu vin tombeton,
kaj sur tombo igu planti
junan tilieton.

La konsilo estas,
knaboj, tute prava,
super vi printempe sonos
kant' de l'birdoj rava.

Sur tombeto via
floros la tilio
kaj sub ĝi gejunularo
ŝercos en Julio.

Kaj la floroj estas
plenaj de mielo,
kiun suĉas kaj kolektas
malgranda abelo.

Noblan havos finon
vi en form' miela,
vin en sia kafo trinkas
eĉ knabino bela.

Stanislav K. Neumann:

L A T A G O .

Kiel lakto ĵus melkita
aer' estas malvarmeta, densa, ŝaŭma.
Mi bedaŭras muŝeton bluan,
kiun hazarde mi dispremis.

Birdon pafmortigi mi hodiaŭ ne povus,
per ordon' severa interrompi kanton;
kiel ŝtonblok' grandega ĝi de branĉo falus,
kaj la ter' sub ĝi barelsimile eksonus.

Kie mi kaŝus min pro tim' kaj honto?
La suno min ĉie ektrovus.
Ĝi ne dirus vorton, ĝi nur min rigardus
per sia printempa okulo. Kaj mi estus nuda.

Per kantoj birdaj plensemita estas tago,
kiel se ĉiuj steloj estus malsuprenirintaj,
kaj apud, super vi, dekstre kaj maldekstre
graciajn manojn de radioj al si reciproke premus.

Per kantoj birdaj plensemita estas tago.
En ĉio estas ia interna premo.
Al neniu mi volus kaŝi ĉagrenon.
Mi atentos ankaŭ, por ke mia ombro
ne falu sur ion kiel nubo.

Svatopluk Čech:

LA FRATECO.

Ni forĵetu la pokalon
plenan de la gal' kaj pest',
sur la tero jam eksonu
de l'frateco sankta fest'.

Nur neniŭ volu havi
ĉiujn laŭ la sama form',
dum la vivo sane bolas,
ne ekzistas unu norm'.

Se nur nia koro batos
por la sama cel' kaj ag',
tiam certe nin renkontos
foje ni sub unu flag'.

Nur prudento kaj nur sento
estu nia armilar',
la envi' kaj malfavoro
apartenas al barbar'.

Kiu volas, ke ekĝermu
en la mond' de l'paco sem',
li purigu propran koron,
estu tolerema mem.

Li forĵetu la pokalon
plenan de la gal' kaj pest',
kaj sur tero laŭte sonos
de l'frateco nobla fest'.

Jan Rokytá:

LA ALFLUOJ.

Kiel vasta maro estas viv' homara,
ĝi vespere sangas, brilas dum maten',
ŝanĝoplena, kvankam ŝajne ordinara,
ondo jen alfluas, kaj forfluas jen.

Venis de vapore, kaj elektra tempo,
ondon orientan sendis okcident',
por ke el la nokto iĝu la printempo,
por ekblovu tie nova, suna vent'.

Unu post alia, ondon sekvis ondo
kaj ĝi longe daŭris, preskaŭ jarojn cent,
sed la ondoj ŝajnis ĉiam sen respondo,
kvazaŭ ilin glutus stranga orient'.

Sed alflu' revenas, nun centoble forta,
al la okcident' ruliĝas ond' post ond',
antaŭ ol sciigos vi pri ĝi, jam morta
estos pasintec' kaj juna brilos mond'.

Jaroslav Vrchlický:

AMARUS.

En monaĥej' li vivis. Kiel tien
li venis, mem ne sciis. Oni nomis
Amarus lin, ĉar id' de pek' li estis.
Li estis granda, pala, pripensema,
rigardis ĉiam teren, kiel ion
sur ĝi li serĉus. Foje li dumnokte,
dum argentigis kradojn luno, preĝis:
Pro pentofaroj miaj kaj turmentoj,
pro mia viv' perdita, Di', mi unu
deziras de vi nur: Mort' kiam venos?
Kaj penson li ankoraŭ ne trapensis,
li kiam aŭdis: Vi ekmortos nokte,
en lampon mian, kiam vi forgesos
oleon verŝi. Pasis tagoj, jaroj.
Trankvile kiel ĉiam flugis vivo;
kaj ĉiam plenigante lampon dian
li diris: vivon mian mi lumigas.
Kaj ĉe ĝi li ridetis. En printempo
li foje replenigis sian lampon.

Mallumo estis. Jen ĉe la statuo
de l' Dipatrin' li vidis du amantojn.
Spiradon sian preskaŭ li subpremis.
Preĝintajn li silente poste sekvis
el la preĝej'. Sent' stranga lin ekkaptis.
Tombejon venis li. Aero
plenega estis per odor' sambuka,
freŝec' aera lin narkotis preskaŭ,
en bosko kantis birdo, papilioj
du, kiel floroj de l' pomarb' falintaj,
flirtadis ĉirkaŭ li. Li iris pluen.
Sur unu tomb' kovrita nur per herbo,
sub amasego de l' sambuk' floranta
la par' eksidis juna. Sur brust' ŝia
kap' lia kuŝis kaj en ŝiajn buklojn
faladis floroj, per la ros' malsekaj.
Malantaŭ kantis bird' kaj petolemaj
sur ŝia har' eksidis papilioj.
Patrinon sian, kiun li ne konis,
jen rememoris li; al ŝi li dankis
por sia viv' maldolĉa, kaj la birdoj
en aromplena bosko ĉiam kantis.

Sekvintan tagon, kiam la monaĥoj
en la preĝejon venis, kanti „horojn“,
eternan lampon trovis nelumanta
kaj de Amarus mankis la postsekvoj.
Sur forgesita tomb' en la tombejo,
sur tomb' de la patrin' li morte kuŝis,
vizaĝon lian kovris blankaj floroj;
li kuŝis kaj la bird' senĉese kantis.

Karel Červinka:

EN PRINTEMPO.

Kun rid' afabla la printempo paŝas juna,
fenestrojn tuj malfermu, jam vekigaŝ ter',
tra puraj vitroj falu sur min lumo suna,
la ĉambron trapenetru blovo de l'aer'.

Kun rid' afabla iras ĝi kun verdkoloro,
ĝi iras sur tapiŝon grizan de l' ĝarden',
en boskon, kie ĵus pariĝas la leporo,
ĝi iras dum stelbrilo, kaj dum frumateno'.

Herbej' rebrilas, kiel multkolora tuko,
ĝi kaŝas sin en arb' kaj en primol',
traboru nur arbŝelon — fluos sang' — la suko
en al arbaroj vekas ree la kukol'.

En mia korp' juniĝas de l' virec' la resto
kaj mi meditas nur pri nova fort' kaj flor',
ho, kiel por la brust' malvasta estas vesto,
per amo vekigaŝinta, por batanta kor'.

Antonín Sova:

UNUA KONCERTO.

En vest' eniris li solena
kaj la amaso eksilentis,
aeron varman li eksentis,
en ĉambro lum'-kaj odorplena.

Malsupre sub li en parfumo,
veluroj, silkoj, muselinoj,
sur seĝoj belaj sinjorinoj
en duonombro, duonlumo.

Kaj kunfandiĝas floroj, bukloj
kun ruĝaj lipoj, molaj brakoj,
sinjoraj vicoj — nigraj frakoj,
fulmantaj vitroj de binokloj.

Li levas jam la violonon,
eksonas jam vibrantaj kordoj
kaj de piano la agordoj
enfalas tuj en ĝian sonon.

Sed majstro lia — vana gloro —
de seĝ' foriras jen subite,
pri debut' sia ekscitite
li pensas nun en koridoro.

Eviti volis li la voĉojn
de l' kritikantoj kaj publiko,
de enviema estetiko,
aplaŭdojn, kriojn kaj riproĉojn.

En ĉambron, kie tonoj sonis,
revenas li kun velka koro.
Ĉu iu en ĉi tiu horo
eĉ gloron lian rememoris?

Jaroslav Kvapil:

LA NEELDIREBLA.

Mil da vortoj vibras sur la lipoj
kaj en ili estas tuta mond'.
kio do okazas sub la ripoj,
por ĝi mankas vortoj kaj respond'.

Nokte ĝi vin premas — la vampiro —
kaj vi porti ĝin ne povas jam,
ĝi feliĉ' ne estas, nek sopiro,
ĝi dolor' ne estas, nek la am'.

Ĝi en arbo kaŝas sin odora,
kaj sur frunt' ĝi ardas per la kis',
kanto per ĝi tremas, floras floro,
mil da koroj pro ĝi doloris.

La malĝoj', de aĵoj en ĝi estas,
via eternec' kaj via mond',
vi ĝin sentas, sed ĝi tamen restas
sen la ĝusta vorto, sen respond'.

Otokar Fischer:

LA RESIGNACIO.

Rigardu, kiel la aŭtunvespero
ĝardenon kovras en la agoni',
hieraŭ floroplena estis tero,
nun velkas ĝi, kaj morgaŭ mortas ni.

Aŭskultu pie, kiel la trankvilo
tremetas en amas' de branĉ' kaj plant',
el ili ĉiu dum la suna brilo
de mondmisteroj estas atestant'.

Rememoriĝo en animon venas —
vi scias, kiel falas la foli'?
Nenio ĝin al tero nun katenas
en ĝia flug' de juna papili'.

Sed eble la feliĉ' jam en proksimo —
ne pli Tantal' soifis en infer';
resignu nur je am' kaj flor', animo —
rigardu, kiel iĝas la vesper'.

J. S. Machar:

SEKA PSALMO.

Problema estas nia karaktero,
du strange dissonantaj tonoj, kiuj
en ĉiu paĝ' de nia historio
kaj de nacia vivo nia sonas:
nebulo rusa, franca ekscitemo.

Ĝi estas kvazaŭ sin amike premus
ĉe ni la manojn franca okcidento
kun oriento rusa reciproke
kaj en ni restus ambaŭ karakteroj —

ni eksciteme kaj rapide brulas
por multa tute iluzia belo,
por multa eĉ plej problemplena bono,
por multaj ĵus naskitaj novaj celoj
(en kiu senco ni eĉ estas majstroj),
por vico da reformoj grandaj, brilaj,
per kiuj ni tuj vesti volus globon —

sed tuj de ie falas la nebulo,
subite nin resignacio premas
kaj restas nur maldolĉa elegio,
sopiroj plendaj, vangoj dolorplenaj. —

Sed ree en nebulo eklumiĝas
kaj tuj ekĝojas, brilas kaj diboĉas
land' nia tuta...

Kaj ni tiel ĉiam
balancas de mallumo en la lumon.
Kaj tiel en ni ĉiam balancadas
la oriente-okcidentaj eroj,
de ambaŭ mankoj, sen iliaj fortoj.

Kaj tio estas fino plej malĝoja.

